

Information för nyintagna i öppna avdelningen i Jokela fängelse

Diarienummer 22/400/2020

Jokela fängelse

30.4.2020

Innehåll

Allmänt	3
Ansvarig tjänsteman och förtrogenhet med förhållandena på anstalten	4
Plan för strafftiden	4
Strafftidsbeslut	5
Övervakad frihet på prov	5
Basvård och boende	5
Lokaler du disponerar över	5
Klädsel, linne och klädvård	6
Renlighet	7
Mathållning och butiksbesök	7
Rökning	8
Innehav av egendom	8
Saker du får ha	8
Att ta saker till fängelset	9
Att lämna saker ifrån sig	9
Förvaring av motorfordon på anstaltens parkering	10
Kontakt med omvärlden	10
Telefon	10
Brev och postförsändelser	11
Att motta mejl	11
Internet och arbetsstationer för elektroniska tjänster	12
Inkomster och penninghantering	12
Besök	13
Permission	15
Permission på basis av strafftidens längd	15
Permission av viktigt skäl	16
Permission av synnerligen viktigt skäl	16
Deltagande i sysselsättning	16
Arbetsdrift	17
Studier	17
Rehabiliterande verksamhet	18

Elektroniska tjänster	18
Fritid	19
Fritidsaktiviteter.....	19
Bibliotek	19
Andlig verksamhet och själavård	20
Hälsovård	20
Hur man ska bete sig i fängelset.....	21
Rätt att anföra klagan och begära omprövning	21
Klagan.....	21
Innehållet i klagan	22
Tillställande av klagan till myndighet som utövar laglighetsövervakning	22
Begäran om omprövning	22
Personalens uppgifter och hur man sköter ärenden	23

Allmänt

Du har anlänt till öppna avdelningen i Jokela fängelse, som är en öppen anstalt som lyder under Södra Finlands brottspåföljdsregion med 40 platser. Det är en öppen anstalt där intagna ska förbinda sig att avstå från allt missbruk av alkohol och droger. Nykterhet och drogfrihet kontrolleras med test.

Du håller i händerna informationsbroschyr för nyintagna där du ska ta del av hur det fungerar i öppna avdelningen i Jokela fängelse och vad som gäller när man avtjänar straff. Du ska även ta del av ordningsstadgan för öppna avdelningen som innehåller bestämmelser som är mer ingående än bestämmelserna i lagen och de anvisningar och föreskrifter som utfärdats med stöd därav. Varje avdelning har en dagordning där tidschemat för sysslorna framgår, såsom tider för promenader och arbete. På öppna avdelningen finns en pärm med lagar, förordningar, föreskrifter och anvisningar vilka reglerar avtjänande av fängelse. Den kan du få låna på väktarnas kontor. På begäran kan du också få låna pärmen med registerbeskrivningar och pärmen mapp med översättningar av häktningsslagen och fängelselagen. Vid intagning får du dessutom dagordningen och ordningsstadgan, och de finns också på anslagstavlorna i barackerna och på öppna avdelningens allmänna anslagstavla i matsalen.

Kontaktuppgifterna till tillsynsmyndigheterna hittar du på anslagstavlan. Öppna avdelningens allmänna anslagstavla finns i matsalen och där finns all uppdaterad information. Varje barack har en egen anslagstavla där man också informerar om aktuella saker. Kontaktuppgifterna hittar du också i pärmen med föreskrifterna.

En utländsk intagen ges möjlighet att stå i kontakt med sitt hemlands beskickning och, om möjligt, hjälp med tolkning.

Är du tveksam om något så är det bäst att du vänder dig till personalen, så du får korrekta besked och förhållningsregler.

Kontaktinformation:

Jokela fängelse, öppna avdelningen

PB 20, 05401 Jokela, Finland

(besöksadress: Tikuntekijäntie 1, 05400 Jokela)

Telefon till öppna avdelningen: +358 29 56 83204

Mejl: jokela.vankila@om.fi

Mejl till intagna: vankiposti.jokela@om.fi

Ansvarig tjänsteman och förtroenhet med förhållandena på anstalten

Du får en egen ansvarig tjänsteman utnämnd för dig för den tid du är intagen. Det blir han eller hon som är aktivt närvarande i vardagen när du avtjänar ditt straff, och det är han eller hon med den övriga personalen som ser till att verkställigheten löper smidigt. Med din ansvariga tjänsteman kan du ta upp frågor som gäller dig själv, såsom målen i planen för strafftiden, främjandet av målen och metoderna för att uppnå målen, beredningen av tillstånd (t.ex. permissioner), elektronisk kommunikation och andra vardagliga ärenden.

Du görs förtrogen med förhållandena på anstalten när du tas in. Då går man igenom hur det funkar på öppna avdelningen i Jokela fängelse, dagordningen och hur man ska följa den, ordningsstadgan och andra frågor. Utöver denna introduktion kan man ta en intagningsintervju med dig om det behövs. Det kan också bli någon annan i personalen än din ansvariga tjänsteman som gör dig förtrogen med förhållandena, och då blir det speciellt viktigt att man tar en separat intagningsintervju där också brottspåföljdschefen och en specialhandledare eller handledare kan medverka.

Plan för strafftiden

Innan du blev intagen i fängelse har du fått en individuell plan för strafftiden gjord upp för dig. Den styr hur du kommer att avtjäna straffet och friges eller släppas villkorligt fri. I planen för din strafftid slår man fast de mål man ska jobba mot under fängelsetiden. Utgående från planen och de alternativ som fängelset har att bjuda på placeras du i någon sysselsättning. Du kan själv påverka hur planen framskrider genom att samarbeta med personalen mot de mål som ställts upp i din plan för strafftiden. Hur bra planen för din strafftid framskrider har inverknings på dina permissioner och dina chanser att få övervakad frihet på prov. Man följer regelbundet upp genomförandet av planen, och planen tas upp för granskning och uppdatering minst tre gånger om året.

Det är din ansvariga tjänsteman och eventuellt en specialhandledare eller handledare som ser till att det går framåt enligt planen för strafftiden. Avdelningens personal tar med dig en genomgång av din plan för strafftiden och hur du kan fullfölja din plan på öppna avdelningen. Planen tas upp för granskning och uppdatering minst tre gånger om året. Där kan din ansvariga tjänsteman, brottspåföljdschefen och vid behov andra aktörer som är viktiga med tanke på uppnåendet av målen i din plan för strafftiden medverka.

Strafftidsbeslut

På verkställighetsenheten tar man fram ett beslut som gäller din strafftid. Detta sker strax efter att börjat avtjäna straff. Av beslutet framgår grunderna för beräkningen av strafftiden, den tidpunkt då fängelsestraffet eller förvandlingsstraffet för böter kommer att vara avtjänat, tidpunkten för villkorlig eller annan frigivning samt datumet då prøvotiden går ut. Där står även den tidigaste tidpunkten då permission på basis av strafftidens längd kan beviljas.

Gäller det fängelse på livstid framgår den tidigaste tidpunkten då fången kan friges villkorligt. När det gäller kombinationsstraff anges i beslutet övervakningstiden och tidpunkten då övervakningstiden inleds.

I frågor som gäller domar och strafftider kan du vända dig till kontaktpersonen som koordinerar verkställighetsrelaterade ärenden.

Övervakad frihet på prov

Övervakad frihet på prov förbereds omsorgsfullt i samverkan med fängelsepersonalen. Du kan själv påverka din eventuella frihet på prov genom att vara aktiv och samarbeta med personalen mot de mål som ställts upp i din plan för strafftiden samt genom att uppföra dig klanderfritt under strafftiden. Du kan också själv ansöka om att få frihet på prov. Du kan släppas fri på prov under elektronisk övervakning tidigast sex månader innan du räknas bli villkorligt frigiven. Övervakad frihet på prov tas upp med dig redan när du tas in eller senast vid intagningsintervjun. Förutsättningarna för övervakad frihet på prov utreds personligen för varje fånge. Du kan också ansöka om övervakad frihet på prov genom din egen separata ansökan. För det hittar du en blankett i blankettstället vid öppna avdelningens kontor.

Basvård och boende

Lokaler du disponerar över

I öppna avdelningen i Jokela fängelse bor intagna huvudsakligen i dubbelrum. Köket, dusch och toaletter är gemensamma. Boenderummen är färdigt inredda och man får inte ställa om i cellen eller ändra på utrustningen. Vill du ha tv, kaffebruggare eller vattenkokare i ditt rum, ska du skaffa dem själv. Televisionen får vara högst 24". Dina personliga tillhörigheter ska rymmas i de förvaringsutrymmen som reserverats för dem i ditt bostadsrum. Du är ansvarig för de saker som du

tillåts ha i din besittning. Kom ihåg att tänka på brandskyddet. Du ska släcka ljuset när du lämnar ditt bostadsrum och stänga fönstret om du inte vistas i rummet. Du ska inte låta kranar stå och droppa eller lämna vattnet rinnande i onödan.

Det går att låsa dörren till rummet när du ska ut. Nycklarna till rummen förvaras på avdelningens kontor, där den kan tas för att låsa upp. När du låst upp dörren till rummet ska du lämna nyckeln tillbaka till kontoret.

Tystnad börjar 21.00 (under sommartid 22.00) och slutar 06.20. Då måste alla få sova. Matlagning, städning osv. ska skötas innan tystnaden börjar.

Klädsel, linne och klädvård

På öppen anstalt använder man egna kläder. Att få ha egna kläder kan dock förvägras om ordningen eller säkerheten i fängelset fodrar det. Förvägras du att inneha ett klädesplagg har du rätt att få ett skriftligt beslut i saken med anvisning om hur man begär omprövning. Du tillåts att inneha egna kläder upp till en sådan mängd som brandskyddet och förvaringsutrymmena på ditt rum m.m. möjliggör.

Om du inte har några kläder som är otrasiga och i gott skick när du anländer till fängelset, kan du be personalen vid avdelningen ge dig klädesplagg som du får ha tills du får fram egna kläder. Det är inte några fångkläder.

Man ska vara korrekt klädd på fängelseområdet. Utan skjorta får man gå endast på gårdsplanen bakom C-baracken och på fritidsområdet på andra sidan dammen. Blir något oklart när det gäller korrekt klädsel kan du alltid vända dig till personalen och fråga.

När du jobbar ska du ha klädsel som uppfyller krav som gäller för den konkreta sysslan, detta bl.a. med tanke på arbetarskydd. Om arbetet förutsätter att du använder skyddskläder, får du lämpliga arbets- och skyddskläder som du kan använda. Arbetsledare och andra i personalen ger dig närmare anvisningar om hur arbetskläder ska förvaras och hållas rena.

Lakan och handdukar får du av fängelset.

Brottsförmyndighetens persedlar (lakan och handdukar mm.) tvättas centraliserat på en extern tvättinrättning.

Linne byts ut enligt separat anvisning måndagar udda veckor 16.20 till 16.40. Då får du också tvättpulver för eget bruk (2 dl/2 veckor). Du sköter själv tvätten av dina egna kläder. Innan din första tvättur visar personalen dig hur tvättmaskinen och torktumlaren funkar. Tvättur reserverar du på listan som finns på avdelningens kontor (1 tur/vecka/fånge). Tvättstugans nyckel hämtas från kontoret och när turen är slut ska du returnera den till dit.

Renlighet

Du ska plocka och städa i ditt bostadsrum och andra rum där du vistas, och dessutom ska du sköta om annan renhållning och hushållsarbete. Personalen ger närmare anvisningar om praxis och arbetsfördelning när det gäller städning av gemensamma lokaler. Dessutom är det en fånge som sköter städning och renhållning på barackerna. Ändå ska var och en själv städa upp efter sig. Personalen beställer och doserar städmedel och delar ut behövliga mängder till baracker. Handledarna ger andra närmare anvisningar om städning och tidpunkter för storstädningar.

Mathållning och butiksbesök

På vardagar serveras du fyra måltider, närmare bestämt frukost, lunch, middag och kvällsmat. De dagar som inte är arbetsdagar serveras frukost, kombinerad lunch/middag och kvällsmat.

För dem som har frigång och deltar i arbetslag utanför fängelset kan utges matpenning för anskaffande av livsmedel i kompensation för de måltider som anstalten inte står för. Matpenning utgår med 1,50 € för frukost, 2,50 € för lunch, 2,50 € för middag och 1,10 € för kvällsmat. Du ska se till att handla tillräckligt med matförnödenheter i butiken så det räcker för en veckas måltider för dig. Närmare villkor som gäller uppköpen kan meddelas i tillstånd som du har beviljas för deltagande i någon utomstående verksamhet. Vid behov ger personalen dig handledning i hur du lagar din mat på egen hand.

De som har frigång för studerar utanför fängelset eller som har andra tillstånd kan få förpackade måltider med sig. Detta ska alltid avtalas separat i tillståndsvillkoren.

Behöver du specialkost av hälsoskäl eller på grund av religiös eller annan grundad övertygelse, ska du tala om för detta genast när du anlänt till fängelset.

Du kan gå och handla en gång i veckan vid tidpunkter som står angivna i dagordningen. Dessutom ska du på samma dag anmäla att du tänker gå ut och handla, se närmare anvisningar i dagordningen.

Tidpunkten bestäms enligt vilken barack du bor i och vilken verksamhet som du deltar i. Du en timme på dig att handla. Handla får du endast i butikerna i Jokela centrum och på R-kiosken. Du får också gå och klippa dig i frisersalongerna. Märk väl att du inte har tillstånd till några personliga möten med utomstående personer medan du är ute och handlar, och inte heller får du avvika någonstans eller sköta några andra ärenden. Märk väl att lätthelgdagar kan få konsekvenser för när man kan gå och handla. Om dessa ändringar meddelar man genom ändringar i dagordningen. Kom ihåg att dina inköp ska rymmas i de förvaringsutrymmen som reserverats för dig. Det finns begränsat med utrymme i kyl och frys i avdelningens gemensamma kök.

Du får gå ut och handla nästa möjliga uppköpsdag efter att du tagits in.

Rökning

Rökning är endast tillåten på särskilt anvisade platser. På fängelseområdet finns rökstationer där rökning är tillåten.

Innehav av egendom

Saker du får ha

Du tillåts inneha en rimlig mängd personliga tillhörigheter, dock med hänsyn till bl.a. tillgång till förvaringsutrymmen, brandskydd och möjlighet att granska föremålen i fråga. Förvägras du att ha ett föremål eller ämne har du rätt att få ett skriftligt beslut i saken med anvisning om hur man begär omprövning.

Läs noga fängelsets ordningsstadga! I den står bestämmelser som gäller innehav av egendom och där fastslås de föremål som man inte får inneha.

Observera att om du har planer på att skaffa dig saker utifrån, ska du dessförinnan försäkra dig om att du kan få ha dem i din besittning eller att de kan tas till förvaring i fängelset.

Man gör upp en förteckning över alla dina tillhörigheter som tas in till förvaring på anstalten. På din begäran kan en förteckning även göras upp över den särskilt värdefulla egendom som du tillåts ha i din besittning. Det som du inte tillåts ta med dig till bostadsrummet tas i säkert förvar och du får det tillbaka när du lämnar fängelset. Detta gäller dock ej saker eller ämnen som är farliga eller förbjudna i lagen.

Att ta saker till fängelset

Med tillstånd av Brottsförhållningsmyndighetens tjänsteman får du ta emot en ringa mängd tillhörigheter i samband med ett besök. En ringa mängd är cirka en plastkasse av normalstorlek (30 liter). Med tillhörigheter avses livsmedel och kläder och andra föremål för personligt bruk. Varorna ska vara sådana att det är tillåtet att inneha dem i fängelset. Livsmedel ska vara i oöppnade originalförpackningar. Hemlagad och avhämtad mat, såsom bullar, tårter, pizzor och syltar, får man inte ha med sig till fängelset. Mottagarens namn ska stå tydligt angivet på plastkassen.

Du får varken motta eller lämna ifrån dig varor under besök, utan ska några varor överlämnas mellan dig och din besökare ska detta alltid ske via fängelsepersonalen. Tillhörigheterna som din besökare tar med sig till dig ska lämnas till öppna avdelningens kontor samtidigt som besökaren anmäler sig till besöket. Observera att du bara kan ta emot saker från en besökare som har kommit för att träffa dig och ingen annan.

En mindre mängd saker som är avsedda för dig kan lämnas vid huvudingången till Jokela fängelse vardagar 8.00 till 16.15. Varor kan också sända till dig per post. Det ska vara varor som det är tillåtet att inneha i fängelset, och livsmedel som kräver kylförvaring får inte levereras till huvudingången. När varor lämnas in ska mottagarens namn tydligt anges på varorna. Mär väl att det är vid fängelsets huvudingång som man ska lämna varorna till dig. Direkt till öppna avdelningen går det att ta in varor endast i samband med besök.

Samtliga medförda varor som är avsedda för dig granskas innan de lämnas över till dig. Tänk på att personalen inte kan förbereda sig på att kontrollera varor som förs till ingången på samma sätt som när det gäller varor som folk tar till besöken. Därför kan det att du får vänta längre att få till dig varor som lämnats vid ingången än de varor som man tar till dig i samband med besöken.

Observera att förvaringsutrymmena på fängelset är begränsade, vilket innebär att ifall varorna inte får plats kan de bli sända dit du anvisar på din bekostnad.

Att lämna saker ifrån sig

Om du vill lämna saker till din besökare, så ska du ta dem till kontoret senast vardagen före besöket. Din besökare ska be om att få ut sakerna när han eller hon går efter besöket. Observera att du bara kan lämna ifrån sig emot saker till en besökare som har kommit för att träffa dig och ingen annan.

Saker du vill lämna ifrån kan också avhämtas vid huvudingången till Jokela fängelse vardagar 8.00 till 16.15. Detta ska avtalas separat med personalen på öppna avdelningen i god tid, dock senast föregående vardag. I så fall ska du ge sakerna till personalen som tar dem vidare till huvudingången där de ska avhämtas. Sakerna ska vara omsorgsfullt inslagna och på paketet ska tydligt anges vem som ska komma och av hämta dem.

Förvaring av motorfordon på anstaltens parkering

Om du vill förvara din bil eller motorcykel på fängelseområdet, ska du göra en skriftlig anmälan till avdelningens brottspåföljdschef. Du ska vara ägare eller innehavare av fordonet eller du ska disponera över fordonet på något annat lovligt sätt. Bilen eller motorcykeln och dess innanmäte (inklusive bagageluckan och andra varuutrymmen, släpkärra osv.) kan vid behov kontrolleras. Nycklarna till fordonet förvaras på öppna avdelningens kontor. Det är avgiftsfritt att förvara fordonet, men om du vill använda el från uttaget för motorvärmare ska du betala 5 € i månaden, och om du dessutom vill ha värme på inne i bilen, blir det 20 € i månaden till. Dessa ska betala med betalkort. Betalningstidpunkten avtalas med dig separat.

Om du vill förvara en cykel på fängelseområdet, kontakta avdelningens brottspåföljdschef för att få en passlig plats för den.

Kontakt med omvärlden

Telefon

Du kan beviljas tillstånd att använda mobiltelefon. Du får endast använda mobiltelefon och laddare som du har fått av personalen på öppna avdelningen i Jokela fängelse. Du ska ha ett eget sim-kort som förseglas in i öppna avdelningens telefon. Om sim-kortet kräver en separat adapter för att funka i telefonen, är det du som ska skaffa adaptern. Samtalskostnaderna står du själv för. Man tar upp tillståndet för användning av mobiltelefon med dig i samband med introduktionen, och du får tillståndet beviljat separat efter att du har angett identifieringsuppgifterna för sim-kortet, sim-kortets pin-kod och telefonnumret och telefonens lösenord och efter att telefon har installerats färdig för dig. Du ska följa villkoren som är angivna i tillståndet. Det är inte tillåtet att använda andras mobiltelefoner.

Du får ringa samtal till personer utanför fängelset. Det får du göra med den ovan avsedda personliga mobiltelefonen under de tider då du får ha telefonen i din besittning i enlighet med dagordningen och användningstillståndet. Märk väl att du inte får använda telefonen under sysselsättningstiden. Har du

viktiga samtal att ringa under övrig tid ska du avtala det separat med personalen. Eftersom användningen av telefon är bunden till sysselsättningstiderna, kan ditt deltagande i olika aktiviteter göra att du har mobiltelefonen till ditt förfogande vid olika tidpunkter än andra. Över natten och när du inte får använda telefonen ska du avstänga den och lämna till öppna avdelningens kontor på en plats som särskilt anvisats för den.

Brev och postförsändelser

Du har rätt till korrespondens per post. Brev du skickar ska du lämna in på kontoret på öppna avdelningen med portot betalt. All brevpост ska gå via öppna avdelningens kontor. På utgående postförsändelser ska man anteckna avsändarens namn så att det syns. Vill du inte anteckna ditt namn så att det syns, ska du överlämna försändelsen personligen till fängelsepersonalen. Posten går vidare från öppna avdelningen vardagar före 8.00. På brev till tillsynsmyndigheter behöver du inte skriva ditt namn så att det syns. Dessutom tas dessa brev vidare utan att du behöver betala portot.

Det går att skicka post till dig. Adressen är Jokela fängelse, öppna avdelningen, PB 20, 05401 Jokela, Finland. På försändelsen ska stå fängelsets namn och adress, fångens namn och uppgifterna om avsändaren. Postpaket som inte tas direkt till fängelset kan du avhämta på posten när du är ute och handlar. Inkommande postpaket ska öppnas på öppna avdelningens kontor under personalens uppsyn.

Brev och andra postförsändelser kan granskas i fängelset. Ett undantag är brev och skrivelser till och från advokater och tillsynsmyndigheter. Brev som kommit in delas ut varje vardag under eftermiddagen.

Om det i ett brev eller en postförsändelse kommer in föremål eller ämnen som man inte får inneha i fängelse, ska dessa omedelbart lämnas över till fängelsepersonalen.

Om du vill kan du göra en tillfällig adressändring så att din personliga post kommer till fängelset och når dig. Adressändringen kan göras på webben med bankkoder.

Att motta mejl

På en öppen anstalt får du ta emot mejl. Adressen är vankiposti.jokela@om.fi. I adressfältet i meddelandet ska avsändaren anteckna ditt förnamn och efternamn, och i fältet för meddelandets textdel ska avsändaren skriva in sitt eget förnamn och efternamn så att uppgiften om vem som är

avsändaren förmedlas till dig. Av datasäkerhetsskäl avlägsnar mejlsystemet alla bilagda filer och bilder automatiskt. Personalen printar ut mejlet. Du får endast ta del av själva meddelandet, inga bilagor.

Internet och arbetsstationer för elektroniska tjänster

Enheten disponerar över 1 arbetsstation där fångarna kan använda internet och Skype. Det finns begränsningar i hur man kan få använda nätet. Arbetsstationen är beläget på öppna avdelningens mottagningsrum.

Du kan ansöka om tillstånd att använda internet för ändamål som hänför sig till din utkomst, arbete, utbildning, rättsliga ärenden, sociala eller boenderelaterade ärenden eller om du har något annat motsvarande viktigt skäl. När du söker om tillstånd ska du motivera varför du ska tillgång till internet (t.ex. betalning av räkningar i nätbanken). Internetanvändningen kan övervakas vid behov. Tillstånd söks på en separat blankett.

Du kan också få tillstånd att skicka och ta emot mejl. E-post kan användas för att sköta ärenden med myndigheter, studierelaterade ärenden och i syfte att hålla kontakt med omvärlden.

Personalen kan ge dig ytterligare information och handleda dig i användningen av tjänster som kräver stark autentisering (gäller många myndighetstjänster, bl.a. FPA och Skatteförvaltningen). En del av de elektroniska tjänsterna kan dessutom utnyttjas för att uppnå målen i planen för strafftiden (t.ex. när det gäller rehabilitering och studier). På arbetsstationernas ingångssida <https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/portti.html> hittar man tematiskt grupperade länkar till elektroniska tjänster.

Mer information om möjligheterna att använda elektroniska tjänster och om deras funktioner finns under rubriken Elektroniska tjänster. Information om besök som ordnas via videoförbindelse (t.ex. Skype) finns under rubriken Besök.

Inkomster och penninghantering

Inkomster

Om du arbetar eller deltar i någon sysselsättning, utbildning eller rehabilitering betalas du sysselsättningspenning, som är skattefri inkomst. Sysselsättningspenning utgår med 4,62 respektive

7,35 euro per verksamhetsdag. Sysselsättningspenningsskategorin betingas av hur bra de mål som är uppställda i planen för strafftiden har blivit uppfyllda och hur regelbundet och varaktigt deltagandet i sysselsättningarna har varit.

Sysselsättningspenningen kan dock helt eller delvis dras in ifall du får stöd från någon annan myndighet (t.ex. åtnjuter studiestöd).

I stället för sysselsättningspenning betalas lön, om du deltar i arbete i öppen anstalt som utförs för någon annans än Brottsförhållningsmyndighetens räkning. Då ska du ha skattsedel, som du själv ska lämna in till förvaltningen.

Utöver sysselsättningspenningen betalas du en brukspenning på 1,60 euro för varje dag som räknas in i strafftiden, även för helger.

Penninghantering

Inkomster och förmåner betalas till ditt eget bankkonto och du disponerar över ditt eget bankkort. Du får ha dina kontanter och betalkort på dig. Saknar du eget bankkonto eller bankkort, ska du ta det upp med personalen.

Ska du betala räkningar, kontakta personalen.

I Jokela centrum finns bankomater som du kan använda när du är ute och handlar.

Besök

Du får träffas med din familj, dina vänner och bekanta under fängelsetiden.

Det finns olika typ av besök, såsom övervakat besök, oövervakat besök och sammanträde med ombud. Besök kan även äga rum via videoförbindelse, som Skype.

Läs noga fängelsets ordningsstadga! Ordningsstadgan innehåller närmare uppgifter om besökstiderna, hur länge besöken får vara, vilka villkor som gäller och hur man ansöker om olika slags besök.

Kom ihåg att boka tid för övervakade besök i god tid så att man hinner med förberedelserna inför besöket. I ordningsstadgan finns närmare bestämmelser om hur man ska anmäla sig till besöken.

Övervakade besök sker i matsalen eller utomhus på ett begränsat område. Rökning är tillåten endast utomhus på rökplatser. Övervakade besök ordnas i en lokal för umgänge med familj som har ett separat kök. Besöken inleds och avslutas på öppna avdelningens kontor. När besökaren kommer på besök ska han eller hon anmäla sig på kontoret i öppna avdelningen. Alla som kommit för att besöka en viss fånge får komma och anmäla sig samtidigt, i annat fall ska man vänta på sin tur. Besökaren får lämna alla sina saker (väskor, telefoner, nycklar, eventuella rökverk osv.) i ett låsbart skåp. Nyckeln får man när man anmäler sig, och man ska lämna sitt id-kort som pant. Det är förbjudet att fotografera på fängelseområdet. Om du vill bjuda på något litet att dricka eller äta under besöket, ska du ta det med dig, eftersom de saker som besökaren för med sig ska först kontrolleras. Om det är ett spädbarn med på besöket, kan man ta med barnmat och blöjor som behövs. Besökaren ska dock uppvisa dessa för personalen när han eller hon anmäler sig på kontoret.

Personalen kallar dig in genom högtalare när dina besökare kommit in i matsalen. Så du får alltså inte gå in förrän du är blivit inkallad till kontoret. Efter att du blivit inkallad via högtalare ska du anmäla dig på kontoret, lämna ifrån dig telefonen och uppvisa för personalen de saker du tänker ta med dig till besökslokalen. När besöket är slut ska du först lämna besökslokalen och efter det kan dina besökare gå och ta ut sina saker i boxen. Därefter ska de returnera nyckeln till kontoret och då får de tillbaka sina identitetshandlingar. Samtidigt lämnar man till besökaren de saker som du på förhand har lämnat in och som besökaren ska föra bort.

Om man vill avsluta besöket tidigare, ska du komma till kontoret och tala om för detta och sedan gå till din avdelning. Ska man gå ut till utomhusområdet ska man meddela om det till kontoret. Under besökstiderna är området kring kontoret och matsalen reserverat endast för besök, och då ska de som inte får besök inte gå där.

Du kan söka till familjeläger som anslås separat. Läger ordnas regelbundet på olika håll i landet. Ytterligare information om familjelägren får du av specialhandledaren på anstalten.

Av grundad anledning kan även andra typer av övervakade besök ordnas. Sådana är till exempel besök som ordnas för att stödja relationen mellan fader och barn. Ytterligare uppgifter lämnas av personalen. Tidpunkterna för dessa besök anges separat. Det är besök som är avsedda för att du ska kunna träffas med ditt barn som är under 15, och några andra personer, t.ex. din make, får inte delta.

När besökaren är yngre än 18 år

En minderårig besökare ges tillträde till fängelse för att besöka andra än sin egen förälder endast med samtycke från vårdnadshavaren. En besökare som fyllt 15 år får dock besöka sin nära anhörig utan samtycke från vårdnadshavaren, om inte vårdnadshavaren explicit motsätter sig besöket. Är den minderåriga besökaren omhändertagen blir det barnskyddsmyndigheten som beslutar om samtycket.

En besökare under 15 år ges i regel inte tillträde till fängelset utan ledsagare.

Permission

Du kan beviljas tillstånd att för en kort tid avlägsna dig från fängelset. Detta kallas för permission. Permission kan beviljas med hänvisning till strafftidens längd eller ett viktigt eller ett synnerligen viktigt skäl.

Syftet med permission är att stödja dig i att bevara dina kontakter och anpassa dig i samhället samt att lindra de negativa effekter som frihetsberövandet medför.

Innan du ansöker för din första permission på basis av strafftidens längd tar brottspåföljdschefen med dig en genomgång av praxisen som gäller permissioner på öppna avdelningen i Jokela fängelse. Permissionsansökan ska lämnas in skriftligen. Blanketten får du på kontoret på öppna avdelningen. Ansökan med eventuella bilagor lämnas in till öppna avdelningens kontor. Fyll i din permissionsansökan omsorgsfullt. När det gäller permission av viktigt skäl är det bra att bereda saken tillsammans med din ansvariga tjänsteman.

Beslut om permission tas av fängelsedirektören eller biträdande direktören. I vissa fall fattas beslutet dock vid Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. En permission kan också beviljas under eskort (ledsagad).

Tänk på att lämna in permissionsansökan i god tid så att den hinner handläggas! Ansökan som gäller permission på basis av strafftidens längd ska du lämna in till kontoret minst två veckor före den önskade tidpunkten.

Permission på basis av strafftidens längd

Permission på grundval av längden på din strafftid kan du få efter att du avtjänat straff så länge att du har kommit fram till den tidigaste möjliga permissionstidpunkten.

Du kan få permission på basis av längden på strafftiden förutsatt att

- det främjar genomförandet av planen för din strafftid
- det kan anses sannolikt att du kommer att iaktta permissionsvillkoren och
- du förbinder dig att genomgå kontroll av drogfrihet och annan behövlig kontroll.

Du kan få permission på basis av strafftidens längd i upp till tre dygn inom förloppet av två månader. Den använda permissionstiden avrundas uppåt till det närmaste halva eller hela dygnet.

Permission av viktigt skäl

Du kan också få permission om du har ett viktigt skäl därtill. Viktigt skäl kan ha att göra med din familj eller med att sköta ärenden som gäller sysselsättning och utbildning, sociala eller boenderelaterade saker, utkomst och hälsovård.

Permission beviljas för den tid som det ofrånkomligen tar att sköta ärendet som utgör grund för permissionen.

Permission av synnerligen viktigt skäl

Ett synnerligen viktigt skäl kan vara en allvarlig sjukdom eller begravning av en nära anhörig eller någon annan närstående eller någon annan liknande orsak.

Permission beviljas för den tid som skötseln av det ärende som utgör grund för permissionen nödvändigtvis kräver.

Deltagande i sysselsättning

Du är skyldig att delta i någon aktivitet som är ordnad eller godkänd av fängelset. Skyldigheten gäller under fastställd arbets- och sysselsättningstid. Hälsotillstånd, bristande funktionsförmåga eller ålder kan ligga till grund för att få dispens från sysselsättningsplikten. Planen för strafftiden påverkar primärt i vilken sysselsättning som du blir placerad i. Sysselsättningen kan gå ut på att du deltar i fängelsets arbetsdrift, någon utbildning eller rehabiliterande aktivitet, exempelvis ett åtgärdsprogram eller individuellt arbete.

Personalen handleder dig i användningen av alla tillgängliga tjänster.

Arbetsdrift

I samband med att du görs förtrogen med förhållandena frågas du om du vill delta i aktiviteterna i fängelset. Man kan jobba med städning och rengöring, underhåll av gårdsområden, ha arbetsuppgifter i anslutning till mathållningen och förpackningsarbete. Du ska höras på förhand om din eventuella placering i arbetsverksamheten.

Du ska lämna din skattsedel till fängelsepersonalen, som tar den vidare till tjänstemän som sköter fångarnas pengar. Du ska själv se till att du lämnar in skattsedeln genast när du börjar i uppgifter där du betalas lön för arbete på öppna anstalter. Lönen utbetalas vid tidpunkter angivna i utbetalningsschemat. Tiderna för löneutbetalning hittar du på anslagstavlorna på öppna avdelningen.

Du kan få tillstånd att arbeta eller delta i arbetspraktik utanför fängelset. Detta kallas för frigång för civilt arbete. En förutsättning för att få civilt arbete är att det till avlöningsnivån och övriga villkor till väsentliga delar motsvarar de villkor som allmänt gäller likartat arbete. Märk väl att det civila arbetet ska ske inom ramar för en regelrätt ekonomisk verksamhet med hänsyn till arbetsplatsens och arbetsgivarens ekonomiska och sociala förhållanden. Tillstånd till civilt arbete ansöker du på en blankett som du får på öppna avdelningens kontor. Närmare information om processen som gäller för tillstånd till civilt arbete ges brottspåföljdschefen för öppna avdelningen.

Du kan ges tillstånd att i fängelset för egen räkning utföra sådant godtagbart arbete som lämpar sig att utföras i ett fängelse (eget arbete).

Studier

På öppna avdelningen i Jokela fängelse kan du få tillstånd att bedriva studier även externt utanför anstalten (studietillstånd). Saken bereds i samarbete med din ansvariga tjänsteman. På öppna avdelningen i Jokela fängelse kan man delta i utbildning som ger färdigheter för yrkesinriktad utbildning och som ordnas i samarbete med yrkesläroanstalten Spesia. En del av arbetsverksamheten har kombinerats med yrkesinriktade delexamina eller avläggande av delar av delexamina.

Rehabiliterande verksamhet

På öppna avdelningen i Jokela fängelse arbetar instruktörer och specialinstruktörer. Med dem kan du gå igenom det arbete som sker i enlighet med målen i planen för strafftiden. Du kan också vända dig till dem t.ex. i frågor som gäller barn- och familjearbete, socialt arbete eller utbildningsfrågor.

Du har också möjlighet att kontakta psykologen och pastorn i Jokela fängelse.

Rehabiliterande programaktiviteter sker både i grupper och individuellt på öppna avdelningen. I enlighet med målen i din plan för strafftiden har du möjlighet att delta till exempel i kursen i aggressionshantering, diskussionsserien Fem samtal om förändring eller i kursen som handlar om antitoberoendefrågor.

Om det med tanke på målen i planen för strafftiden är ändamålsenligt, får du också tillgång till olika tjänster även utanför fängelset. Det kan vara t.ex. Brottspåföljdsmyndighetens andra enheter, Aggredi, Lyömätön linja samt många andra tjänster inom tredje sektorn. Diskutera dessa alternativ med personalen.

Elektroniska tjänster

Du kan också genomföra din plan för strafftiden delvis med att använda elektroniska tjänster. Information om hur man använder arbetsstationer för e-tjänster hittar du under rubriken Internet och arbetsstationer för elektroniska tjänster.

Öppna avdelningen i Jokela fängelse deltar också i olika pilotprojekt, vilket gör att elektroniska tjänster som tillhandahålls kan variera. Om dessa olika möjligheter får du veta mer av personalen.

Personalen handleder dig i användningen av alla tillgängliga tjänster.

Befrielse från sysselsättningsplikt för viss tid

Har du regelbundet deltagit i någon sysselsättning kan du med beaktande av hur planen för strafftiden framskridit bli befriad från sysselsättningsplikten. Då kan du få ledigt två vardagar för varje kalendermånad under vilka du regelbundet deltagit i någon sysselsättning. Om befrielse från sysselsättningsplikt för viss tid kan du ansöka t.ex. på ett ärendeformulär.

Fritid

Fritidsaktiviteter

På fritiden kan du delta i fritidsaktiviteter som ordnas i fängelset. Tiderna står angivna i fängelsets dagordning. Utbudet varierar från anstalt till annan. Du kan vara med och påverka hur aktiviteterna planeras och genomförs genom att komma med förslag till personalen på öppna avdelningen.

Fritidsaktiviteter äger rum enligt dagordningen måndag till torsdag 16.00 till 21.00 och fredag till söndag 15.00 till 21.00. Man får vistas utomhus i området kring dammen under sådan ljus tid för fritidsverksamheter som avses i dagordningen, dock högst till 19.30. Grillplatsen och spelplanen bakom dammen får man använda under den tid som ovan avses. När man ska ut till dammen och när man kommer tillbaka ska man anmäla sig på kontoret för öppna avdelningen. På öppna avdelningen kan du också besöka gymmet, som kan användas vid andra tider förutom då när man ska delta i sysselsättningar.

Uppdaterad information kan du ta del av på anslagstavlan på din avdelning. Kolla också i dagordningen.

Bibliotek

Du har tillgång till bibliotekstjänster. Du får besöka biblioteket i Jokela centrum en gång i veckan vid tidpunkter som står angivna i dagordningen. På samma dag ska du anmäla att du tänker gå ut till biblioteket, se närmare anvisningar i dagordningen. Du en timme på dig att besöka biblioteket. Märk väl att du inte har tillstånd till några personliga möten med utomstående personer medan du är ute och besöker biblioteket, och inte heller får du avvika någonstans eller sköta några andra ärenden. Du tar dig till biblioteket själv till fots. Du ansvarar personligen för de böcker och annat material du lånat. För att få bibliotekskort ska du fylla i en separat ansökan som du får på förhand på begäran från öppna avdelningens kontor. För att kunna få bibliotekskort behöver du ett identitetsbevis. Om du inte har något identitetsbevis, kontakta din ansvariga tjänsteman. På biblioteket får du använda bibliotekets klientdatorer. För det ska du dock ha ett bibliotekskort utfärdat till dig. Du kan fråga bibliotekets personal mer om andra tjänster som står till buds på biblioteket samt om hur man bokar tid för att använda datorer.

Bibliotekstiderna framgår av avdelningens dagordning.

Andlig verksamhet och själavård

Du har möjlighet att delta i andliga sammankomster och få diskutera andliga frågor. I Jokela fängelse arbetar en pastor som du kan kontakta när det gäller andliga frågor. På öppna avdelningen ordnas också en bibelkrets, om det finns efterfrågan på det. Om du vill kan du ansöka om permission för att kunna delta i andliga sammankomster i din egen religion. Permissioner övervägs alltid från fall till fall. Om du vill ansöka om permission för att kunna delta i andliga sammankomster i din egen religion, ska du ta upp frågan med pastorn som bereder saken tillsammans med dig.

Hälsovård

Fånghälsovården har en poliklinik i fängelset där du kan sköta dina hälsorelaterade ärenden. Via polikliniken går det att boka tid till läkare och tandläkare. Sjuksköterskan är anträffbar på vardagar. Polikliniken ska du kontakta även i frågor som gäller psykisk hälsa.

Om din sjukdom eller skada inte kan behandlas inom ramen för hälso- och sjukvården för fångar, överförs du tillfälligt till vård eller undersökning utanför fängelset.

Kontakt med polikliniken tar du genom att fylla i ett ärendeformulär och lämna det in till öppna avdelningens kontor. Du kan också be personalen om ett kuvert om du vill kunna innesluta blanketten i kuvertet. Ärenden som är aktuella samma dag, t.ex. om du behöver av sjukskriva dig på morgonen, ska man helst anmäla på en blankett senast 7.30 på morgonen till öppna avdelningens kontor. Om det under dagen uppstår behov att uppsöka sjuksköterskan, ska du kontakta kontoret på öppna avdelningen.

Mediciner utskrivna till patienter ska tas enligt läkarens anvisningar. Dosetter fylls på tisdagar. Dosetter som du i din besittning ska du returnera till öppna avdelningens kontor senast tisdag 8.00. Du ansvarar själv för återlämnandet av dosetten. Mediciner som blivit över ska du lämna tillbaka i dosetten. Om du har frågor kring din medicinering eller vill ha ändringar i den, kontakta polikliniken på ett ärendeformulär.

Vid akuta hälsorelaterade problem kontakta personalen!

Hur man ska bete sig i fängelset

Fängelsestraffet regleras av ett flertal normer, regler och anvisningar. Kom ihåg att ta del av fängelselagen och fängelsets ordningsstadga. Läs också dagordningen på anslagstavlan på din avdelning.

Du ska uppträda korrekt mot personalen och andra intagna såväl som andra personer du möter i fängelset. Dessutom är du skyldig att följa personalens anvisningar och befallningar.

Du kan påföras disciplinstraff om du brutit mot bestämmelserna i fängelselagen, statsrådets förordning om fängelse, föreskrifter utfärdade av Brottsförhållningsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller fängelsets ordningsstadga. Disciplinstraff kan även påföras en fånge som underlåter att följa en uppmaning eller order som en tjänsteman vid Brottsförhållningsmyndigheten ger inom ramen för sin behörighet i syfte att upprätthålla ordningen eller säkerheten i fängelset.

Du kan även få disciplinstraff om du i fängelset eller under uppsikt av en tjänsteman vid Brottsförhållningsmyndigheten gjort dig skyldig till ett brott som inte kan förutses medföra strängare straff än böter. Till sådana brott och förseelser räknas bl.a. straffbart bruk av narkotika, hindrande av tjänsteman, motstånd mot tjänsteman, lindrig misshandel, misshandel eller försök därtill, lindrig skadegörelse, olaga hot och fånges vapeninnehav.

Om du uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakar skada för fängelset (exempelvis utrustning som försvunnit eller brutits) är du skyldig att utge ersättning. Ärendet avgörs i sista hand i domstol.

Rätt att anföra klagan och begära omprövning

Klagan

Om du upplever att du har behandlats osakligt eller misstänker att en myndighet eller tjänsteman inte har iakttagit lagen eller fullgjort sina skyldigheter, kan du skriva ett klagomål till laglighetsövervakaren. I problem- och konfliktsituationer är det dock angeläget att försöka lösa problemet i första hand genom att diskutera med personalen. Att prata med personalen är oftast det snabbaste sättet att få saker till rätta.

Klagan ska anföras skriftligt och den får man skriva fritt på sitt eget modersmål. Av klagoskrivelsen ska framgå klagandens namn och kontaktuppgifter. Till klagan bör bifogas eventuella beslut utgivna i

ärendet och andra relevanta handlingar. En förvaltningsklagan som gäller en omständighet som ligger mer än två år tillbaka i tiden ska inte prövas om inte särskilda skäl därtill föreligger.

Innehållet i klagan

1. I klagan ska man precisera vilken verksamhet eller åtgärd eller underlåtelse av Brottpåföljdsmyndigheten eller dess tjänsteman som man riktar kritik mot.
2. Klaganden ska uppge på vilka grunder han eller hon anser att Brottpåföljdsmyndigheten eller dess tjänsteman har förfarit på ett felaktigt sätt.
3. Så långt möjligt bör man även lämna uppgift om tidpunkten för det förfarande eller den underlåtenhet som kritiken gäller.
4. I klagan bör man uppge huruvida en klagan som gäller samma ärende är anhängig någon annanstans.

Tillställande av klagan till myndighet som utövar laglighetsövervakning

Lagligheten i verksamheten av Brottpåföljdsmyndigheten, dess enheter och tjänstemän övervakas inom myndigheten genom interna tillsyn. Brottpåföljdsmyndighetens verksamhet övervakas dessutom bl.a. av riksdagens biträdande justitieombudsman. Klagan över en och samma sak kan inte anföras hos mer än en myndighet som utövar laglighetsövervakning. En förteckning över de huvudsakliga tillsynsmyndigheterna för fängelsernas verksamhet hittar du på anslagstavlan på din avdelning. Du kan själv posta din klagoskrivelse direkt till myndighet som utövar laglighetsövervakning eller be fängelsepersonalen vidarebefordra den.

Brottpåföljdsmyndigheten är inte behörig att pröva klagan som gäller hälso- eller sjukvård. Hälsovårds- och sjukvårdstjänster för fångarna produceras av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och lagenligheten i dess verksamhet övervakas av Norra Finlands regionförvaltningsverk.

Begäran om omprövning

Begäran om omprövning är det primära rättsmedlet när det gäller att söka ändring i ett beslut. Brottpåföljdsmyndighetens beslut där man kan begära omprövning är uppräknade i lagarna om respektive påföljder (20 kap. 1 § i fängelselagen, 15 kap. 1 § i häktningsslagen, 40 § i lagen om övervakad frihet på prov). Till ett beslut i vilket omprövning får begäras fogas en anvisning om hur man begär omprövning. Där ges anvisningar om hur begäran om omprövning ska framställas. Begäran om omprövning ska anföras i skriftlig form inom sju dagar från delfående av beslutet.

Ändring i beslut som meddelats i ett ärende som gäller begäran om omprövning får sökas genom att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen.

I en klagoprocess behandlas i princip inte beslut i vilka ändring får sökas genom omprövningsförfarande. I en klagoprocess är det dock möjligt att undersöka processuella aspekter av ärendet, till exempel frågan huruvida rätten att söka ändring har tillgodosetts.

Personalens uppgifter och hur man sköter ärenden

Syftet med verkställigheten av fängelse är att öka din beredskap för ett liv utan kriminalitet och skapa förutsättningar för din återanpassning till samhället. Det är mot detta mål som fängelsepersonalen arbetar i samverkan med dig, var och en i enlighet med sin respektive arbetsbeskrivning. Syftet är att främja din fysiska, psykiska och sociala välfärd samt att stödja dig i att uppnå de mål som ställts upp dig för den tid du avtjänar straff. I alla frågor du kan ha kan du alltid vända dig till din ansvariga tjänsteman eller någon annan anställd.

Det finns också ett flertal externa aktörer som medverkar i fängelserna och besöker intagna. Du kan diskutera med deras representanter och delta i den mångsidiga rehabiliterande verksamhet som de anordnar. Mer information om externa aktörer får du på anslagstavlan i din avdelning och av personalen.

Kontakt med funktionärer ska man i regel ta på ett ärendeformulär. Detta gäller bl.a. handledare, specialhandledare, brottspåföljdschefer, pastorn, psykologen, biträdande direktörer och fängelsedirektören. Ärendeformulär lämnas in till öppna avdelningens kontor. På celltelefonen får du kontakt med personalen under alla tider på dygnet.